

MÅNGA PROJEKT I SKOGSSTUDIERNNA

Tredje årets skogsbruksingenjörstudier vid yrkeshögskolan Novia i Ekenäs var under höstterminen 2014 engagerade i ovanligt många projekt.

Studier i projektförhållanden utgör en viktig del av skogsstudierna, eftersom studerandegruppen via projekten tränas mångsidigt i viktiga färdigheter för arbetslivet. Tidsplanering och uppföljning, ansvarstagande, teamarbete, kommunikation och marknadsföring blir gruppen bättre på tack vare projektarbetet.

I studerandegruppen Si 12 finns det 9 studerande från olika delar av kustregionerna. Mathias Backlund från Nykarleby och Christoffer Eriksson från Kristinestad hör till denna studerandegrupp.

Si 12 genomförde ett kolbränningsprojekt, ett julgransprojekt och ett marknadsföringsprojekt under höstterminen 2014. Här beskrivs projekten lite närmare.

Projekt: Kolbränning

Första planerna på detta projekt dök upp i samband med ett studiebesök till Malmbacka gård inom en mångbrukskurs. Där informerade Tom och Kita Österlund på ett inspirerande sätt om sitt kolbränningsprojekt från hösten 2013. Under vintern dök kolbränningen upp ännu en gång, när gamla tiders skogsanvändning behandlades i en annan kurs.

Då bestämde Si 12 att de vill lära sig kolbränningen ordentligt genom att själva pröva på alla arbetskedan. Si 12 anhöll om och beviljades externa medel för kolbränningsprojektet från Konstsamfundet. På Malmbacka gård välkomnade man studerandegruppen med i kolbränningsprojektet hösten 2014 med öppna armar.

Förberedelserna inleddes i mars 2014 med avverkning av björkvirke till kolmilan på ett av skolans skogsskiften. Merparten av virket avverkades med motorsåg, men studerandegruppen testade också på gamla arbetsmetoder. Tom Österlund lånade ut handsagar och yxor från gamla tiders kolbränning. Man får en enorm respekt för gamla arbetsmetoder genom att pröva hur fysiskt krävande dessa varit. Virket transporterades till Malmbacka för att få torka till slutet på sommaren.

Si 12 fick inskolning i alla nya arbetsmoment av Tom Österlund. Han fungerade som handledare och arbetsledare under alla arbetskedan.

Till först byggdes milans botten, rosten upp av rundvirke och obarkade ytbräder. Tändtrumman byggdes sedan upp i mitten. Förutom Si 12 deltog cirka 10 andra intresserade i uppbyggnaden av milan.

Så var det dags att rada virket för kolbränningen stående runt tändtrumman. Merparten av virket var 1,5 meters björkbitar, eftersom kolkvaliteten med sådan råvara blir mycket bra. Då resningen av milan var klar var det dags för risningen. Milan täcktes med ett lager grankvistar. Grankvistarna täcktes sedan ännu med ett lager sand/jord, stybbning. Skaftförsedda klubbor placerades ut runt hela milan, så att man skulle kunna täta håll i milan som uppkommer under bränningen.

Lördagen den 6 september 2014 var det dags för tändning och bränning. Under detta veckoslut ordnades också en marknad i samband med kolbränningen. Hantverksförsäljare i tidsenliga kläder och försäljning av kolmileinspirerade matprodukter fanns det rikligt av på området.

För att tändningen skulle lyckas hade en tändlunta tillverkats. Kolmilan Emilia började brinna helt enligt planerna efter en timmes tändning. Si 12 deltog sedan också i det viktiga vaktandet av milan. De fick då övernatta i kolarkojorna bredvid milan. Först tidigt följande morgon uppstod det ett första håll i milan som måste tätas med ved, kvistar och jord.

Efter ett dygns brinnande placerades en skorsten på milan. En vecka fick milan brinna. Följande veckoslut var det dags att riva milan och ta till vara kolet. Före kolet kunde placeras i papperssäckar skulle det svalna och så sällade man bort sand och annat skräp.

I milan använde man 12 m³ ved och kolutbytet blir cirka 30 % av använda virket.

Si 12 fick värdefulla kunskaper om hur kol kan produceras på traditionellt sätt via detta projekt. I Västra Nyland höll alla järnbruk på med järnmalmsförädling med hjälp av träkol under flera hundra år. Det finns stora mängder kolmilebottnar och rester av kolarkojor på otaliga platser i trakterna.

Förutom ny kunskap får Si 12 pengar till klasskassan med att sälja en del av kolet från kolmilan Emilia. 1-2 valfria studiepoäng fick man också till godo för detta projekt.

Denna projektbeskrivning baserar sig på Johanna Sjölanders projektrapport.

Projekt: Julgran

I mitten på oktober var det sedan dags att ta itu med följande projekt, som till sin omfattning var ännu större. Julgranar skulle man sälja tillsammans, men många andra delmoment ingick i detta projekt.

Ett mångårigt samarbete med Ekenäs företagarförening kring julgatan och Ekenäs gammaldags julmarknad hörde till denna projekthelhet. Före lilla jul, då julgatan skulle öppnas, var Si 12 flitigt igång med försäljning av granar/halm-



Ansökan till skogsbruksingenjörstudier pågår 17.3-9.4.2015.

Man söker till utbildningsprogrammet Naturbruk och miljö vid Yrkeshögskolan Novia > profileringen för skogsbruk



Kolbrännarna: Oskar Fyrvall, Johanna Sjölander, Christoffer Eriksson, Mathias Backlund, Gustaf Lindsköld och Tom Österlund.



Veden radas.



Kolmilan Emilia brinner.

balar/tomte-paket till butiksinnehavare i Ekenäs och också i Karis. Man sålde då också lite större julgranar till företaget. Det gick åt mängder med arbetstimmar att söka fram lämpliga granar och leverera till företagen enligt önskad tidtabell.

Då julmarknaden arrangerades i Ekenäs 12-13.12 hade Si 12 hand om "igångställandet av marknaden". Under marknaden marknadsförde studerande sin kommande granförsäljning vid skolan och så sålde man lotter och serverade glögg.

Två veckor före julafton sålde Si 12 julgranar vid skolan. Man sålde både naturgranar och odlade granar, som köptes från en större granodlare i Raseborg. Man hade marknadsfört denna julgransförsäljning en månad på förhand.

Si 12 lyckades planera och organisera arbetsuppgifterna i detta projekt mycket effektivt. Arbetet löpte smidigt trots att det tidvis skulle ha behövts flera studerande i gruppen. Studerandegruppen jobbade med hjälp av detta projekt ihop en betydande summa till sin klasskassa. För dessa pengar åker man i slutet på fjärde studieåret på en studieresa för att bekanta sig med skogsbruket i valbart land.

Projekt: Marknadsföring

Hösten blev extra stressig för Si 12, eftersom ett marknadsföringsprojekt inföll samtidigt som julgransprojektet. Inom ramen för detta projekt skulle Si 12 marknadsföra skogsbruksingenjörsutbildningen med hjälp av extern finansiering. Inom ramen för detta projekt

deltog vi i ett nationellt projekt tillsammans med alla finska skogsskolor med skogsbruksingenjörsutbildning.

Inom detta projekt fick studerande träning i att planera, förbereda och genomföra marknadsföringstillfällen. Studerande genomförde olika uppdrag i mindre grupper. ELMA-mässan, Know-How-mässan och "Öppet Hus" i Raseborg är exempel på mässor som Si 12 deltog i.

Si 12 besökte också många gymnasier och yrkesinstitut. De höll då presentationer för grupper av varierande storlek. En skogsdag i Ovanmalm arrangerade Si 12 också för en grupp gymnasie-studerande från Ekenäs gymnasium. Några studerande har gjort presentationer om skogsskötselprinciper och virkesanskaffning. Dessa skall erbjudas lärare i närbelägna skolor för testanvändning. En del intervjuer med skogsfackmän har också sammanställts. Intervjuerna skall användas i marknadsföringen av skogsbruksingenjörsyrket.

Eftersom alla idag efter avslutad utbildning förväntas vara bra på att "sälja sin organisation och sina tjänster", torde detta projekt ha varit till stor nytta för utveckla dessa färdigheter.

Fastän tre projekt rymdes in i höstterminen 2014 för Si 12, så ingick också många mera traditionella kurser med föreläsningar, studiebesök och tenter i höstens program.

Text: Britt-Marli Fagerström
Foto: Tony Axberg, Mathias Backlund & Christoffer Eriksson



Mathias Leham, Jens Wikström och Victor Lindqvist hämtar odlade granar.



Kolsäck, halmbal och tomtar framför en julgran.